

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Lungu Pavel Xxx, născut la xxx, originar din sat. Xxx, r-nul Xxx, domiciliat în mun. Xxx, str. Xxx, nr. xx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.05.2015 – 23.05.2016 (prima instanță);
2. 25.06.2016 – 12.12.2016 (instanța de apel);
3. 15.03.2017 – 04.07.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 23 mai 2016, a fost încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Lungu Pavel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 249 alin. (3) și art. 251 Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală, cu liberarea lui de răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 25 iunie 2008, SC „Apadava-Com” SRL, reprezentată de directorul Lungu Pavel, a procurat în leasing de la întreprinderea „Nutzfahrzeuge Leasing AG”, un autotractor de model „Volvo FH 13/440”, cod VIN YV2ASO2A28B501840, anul fabricării 2008, pe termenul de 42 luni, în valoare de 87500 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituia suma de 1371265 lei.

La data de 30 iunie 2008, Lungu Pavel, prin Biroul Vamal Leușeni, a introdus în Republica Moldova autotractorul de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840, în valoare de 1371265 lei, prezentînd pentru perfectarea declarației primare (TI), factura - invoice nr. 781390 din 24.06.2008, care confirmă că

vehiculul este proprietatea întreprinderii „Nutzfahrzeuge Leasing AG”.

La aceeași dată, Lungu Pavel, a introdus în capitalul statutar al SC „Apadava-Com” SRL autotractorul de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840, majorând capitalul social al Societății cu aportul în mărimea valorii autotractorului de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840. Bunul mobil menționat, aparținând cu drept de proprietate „Nutzfahrzeuge Leasing AG”. Astfel, Lungu Pavel, persoană căreia i-a fost încredințat acest bun și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea acestui bun, a însușit ilegal bunul luat în leasing.

Ulterior, la data de 02 iulie 2008 Lungu Pavel, aflându-se în mun. Chișinău, în incinta Biroului Vamal Chișinău, post vamal intern „Varnița”, având scopul eschivării de la achitarea plăților vamale, prin introducerea obiectului în capitalul statutar al SC „Apadava- Com” SRL, prin încălcarea regimurilor vamale, tăinuind contractul de leasing nr. LV-781390 și folosind factura - invoice nr. 781390, a solicitat plasarea unității de transport de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840, în regim vamal de import definitiv cu aplicarea facilităților fiscale, astfel, fiind încălcate prevederile art. 28 lit. q) al Legii nr 1380-XIII din 20 noiembrie 1997, cu privire la tariful vamal și art. 103 pct. 23) din Codul Fiscal, în vigoare la acel moment.

După perfectarea procedurilor vamale, la data de 04 iulie 2008, Lungu Pavel, a înmatriculat autotractorul de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840, fiindu-i atribuit numărul de înmatriculare C NK 295, deținător, indicându-se „Apadava-Com” SRL fără mențiunea că vehiculul este în sistem de închiriere.”

Astfel, faptele constatate de prima instanță au fost calificate în baza: - art.249 alin (3) Cod penal: eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari și art. 251 Cod penal: însușirea în cazurile nepermise de lege a bunului luat în leasing, săvârșită de persoana, căreia, i-a fost încredințat acest bun și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea acestuia.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de avocatul Coadă Alexandru în numele inculpatului și de procurorul în Procuratura raionului Hâncești, Clevadî Grigore.

3.1. În apelul său, avocatul a solicitat casarea integrală a sentinței cu emiterea unei decizii prin care Lungu Pavel să fie achitat pe infracțiunile prevăzute de art. 249 alin. (3) și art. 251 Cod penal în legătură cu faptul că fapta săvârșită de inculpat nu întrunește elementele infracțiunii.

3.2. În apelul său procurorul a solicitat casarea sentinței în privința lui Lungu Pavel, din motivul ilegalității ei. Pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-1 recunoaște pe Lungu Pavel culpabil de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal și în baza acestui articol a-i numi pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar cu regim semiînchis, cu aplicarea art. 90 Cod penal acordându-i termen de probă de 4 (patru) ani. A încasa din contul lui Lungu Pavel în beneficiul

statului contravaloarea autotractorului de model „Volvo FLI 13/440”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840, anul fabricării 2008, care conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 1.371265 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței care cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că probele prezentate în ședința de judecată, fiind obținute legal, sânt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și sânt apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În viziunea instanței de apel nu a existat temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare:

- chestionar pentru eliberarea certificatului de înmatriculare a vehiculului de model „Volvo” FH 440 (vol. I, f. d. 225);
- contract de locațiune al mijlocului de transport de model „Volvo” FH 440 și anexă (vol. I, f. d. 226-228);
- act de predare primire a unității de transport de model „Volvo” FH (vol. I, f. d. 229);
- procură de împuternicire a cetățeanului Lungu Pavel de a pune la evidență unitățile de transport (vol. I, f. d. 230);
- cererea „pentru proprietari persoane juridice de eliberare a pașaportului tehnic a unității de transport de model de model „Volvo” FH (vol. I, f. d. 231);
- contractul de locațiune a mijlocului de transport de model „Volvo” FH din 07 iulie 2008 (vol. I, f. d. 234-235);
- chestionar pentru eliberarea certificatului de înmatriculare a vehiculului de model „Volvo” FH (vol. I, f. d. 236);
- cererea privind punerea la evidență a mijlocului de transport de model „Volvo” FH din 08 iulie 2008 (vol. I, f. d. 238-239);
- procesul verbal de ridicare din 13 decembrie 2012 (vol. I, f. d. 240);
- copia ordonanței de ridicare din 13 decembrie 2012 a documentelor ce au servit la înmatricularea unității de transport de model „Volvo” FH 440 (vol. I, f. d. 241);
- ordinul din 04 iulie 2008 privind procurarea autotractorului de model „Volvo” FH 440 (vol. I, f. d. 243);
- copia certificatului de înmatriculare (vol. I, f. d. 244);
- procesul verbal de ridicare din 02 octombrie 2013 potrivit căruia au fost ridicate actele ce au servit la înmatricularea mijlocului de transport „Volvo” FH 440 (vol. II, f. d. 2-3);

- calculul procedurilor vamale (vol. II, f. d. 40);
- declarație vamală și borderoul declarației vamale (vol. II, f. d. 6-7, 8);
- copia certificatului de înmatriculare (vol. II, f. d. 10);
- cererea privind perfectarea declarației de tranzit a autotractorului de tracțiune „Volvo” FH440 (vol. II, f. d. 11);
- copiile actelor eliberate de către întreprinderea austriacă (vol. II, f. d. 13-17);
- procesul verbal de examinare a obiectului din 17 noiembrie 2014 (vol. II, f. d. 23-24);
- ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 17 noiembrie 2014 (vol. II, f. d. 25);
- ordonanța de ridicare a documentelor din 14 august 2013 (vol. II, f. d. 26);
- procesul verbal de ridicare a documentelor din 15 august 2013 (vol. II, f. d. 27-28);
- actele parvenite de la autoritățile de drept ale Republicii Austria ca urmare a executării cererii de comisie rogatorie (vol. II, f. d. 88-161);

Probele menționate, au fost cercetate în ședința de judecată și, respectiv, verificate de instanța de apel. Prin urmare, instanța de apel a considerat că nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor în sensul cerințelor invocate în apelul procurorului privind recalificarea faptelor inculpatului în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a conchis că prin probatoriul administrat în cauză nu s-a dovedit faptul că inculpatul Lungu Pavel în momentul trecerii frontierei vamale a autotractorului de model „Volvo FH 13/440” a folosit fraudulos documentele de identificare vamală a autotractorului, or, documentele prezentate de ultimul nu au fost false, nule, obținute pe cale ilegală, care se referă la alte bunuri decât cele care sunt în realitate însoțite de asemenea documente, a folosit mijloace de identificare vamală false, precum și, mijloace de identificare vamală autentice dar care se referă la alte bunuri decât cele care au fost în realitate identificate cu mijloacele date.

În speță, din contra, s-a demonstrat faptul că inculpatul Lungu Pavel prin neprezentarea organului vamal a contractului de leasing s-a eschivat de la plata sumelor care i se cuvin statului la importul de bunuri pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, inculpatul prin introducerea în capitalul statutar al întreprinderii „Apadava-Com” S.R.L. a autotractorului de model „Volvo FH 13/440” a beneficiat de scutirea de la achitarea drepturilor de import în sumă de 280944,76 lei.

În viziunea instanței de apel sentința cuprinde probele pe care se întemeiază soluția de condamnare a inculpatului în baza art. 249 alin. (3) și art. 251 Cod penal, precum și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În cuprinsul sentinței, sunt descrise faptele criminale, considerate ca fiind dovedite cu referire la indicii calificativi ale componentelor de infracțiuni prevăzute la articolele 249 alin. (3) și 251 Cod penal.

În raport cu starea de fapt constatată prin sentință, este corectă concluzia primei

instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiuni prevăzute la art. 249 alin (3) Cod penal: eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari și la art. 251 Cod penal: însușirea în cazurile nepermise de lege a bunului luat în leasing, săvârșită de persoana, căreia i-a fost încredințat acest bun și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea acestuia.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că nu există temei pentru recalificarea faptelor inculpatului în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Cu privire la încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală instanța de apel a apreciat, că la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 60 Cod penal.

Astfel, prima instanță corect a concluzionat, că procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală, or, din momentul săvârșirii infracțiunilor în baza art. 249 alin. (3) și art. 251 Cod penal, care conform art. 16 alin. (2) și (3) Cod penal, se clasifică ca fiind din categoria celor ușoare, și respectiv, mai puțin grave, a intervenit termenul de prescripție prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. a) și b) adică a expirat termenul de 2 ani de la săvârșirea infracțiunii ușoare și 5 ani de la săvârșirea infracțiunii mai puțin grave.

Instanța de apel a menționat că nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina inculpatului.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele incriminate prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel/recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță, (Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, prin care a indicat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de

apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- în cauza dată, acuzarea menționează că motivele invocate de instanța de fond și de apel la calificarea acțiunilor săvârșite de inculpat la introducerea autotractorului de model „Volvo FH 13/440”, cod VIN YV2ASO2A28B501840, pe teritoriul R. Moldova în baza art. 249 Cod penal și art. 251 Cod penal, sunt nefondate;

- potrivit art. 248 Cod penal, prin contrabandă se înțelege, trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei;

- această infracțiune trebuie delimitată de infracțiunea prevăzută de art. 249 Cod penal, eschivarea de la achitarea plăților vamale. În acest sens acuzarea invocă că, aplicarea de către cel vinovat cel puțin a unei metode caracteristice infracțiunii de contrabandă, în scopul de a se evita achitarea taxelor vamale, demonstrează lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii prevăzute de art. 249 Cod penal și acțiunile corect urmează a fi încadrate în baza art. 248 Cod penal;

- ori, în speță este dovedit cu certitudine faptul că, inculpatul la trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a autotractorului de model „Volvo FH 13/440”, cod VIN YV2ASO2A28B501840, care era în proprietatea întreprinderii „Nutzfahrzeuge Leasing AG”, a prezentat autorităților vamale declarația primară (TI), factura - invoice nr. 781390 din 24.06.2008, care ar fi confirmat că este proprietarul autotractorului. În continuare inculpatul prin încălcarea regimurilor vamale, tăinuind contractul de leasing nr. LV-781390 și folosind factura - invoice nr. 781390, a solicitat plasarea unității de transport de model „Volvo FH”, cod vin YV2ASO2A28B501840, în regim vamal de import definitiv cu aplicarea facilităților fiscale chiar dacă nu era proprietar. Astfel, inculpatul a introdus autotractorul de model „Volvo FH 13/440”, pe teritoriul R. Moldova prin declarare neautentică în documentele de trecere a frontierei;

- or, conform art. 178 din Codul vamal declarantul este obligat să declare mărfurile și mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative. Mai mult ca atât, potrivit art. 4 al Legii nr. 1569 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, „Bunurile trecute de persoane fizice peste frontiera vamală sunt supuse declarării obligatorii conform prezentei legi și Codului vamal;

- recurentul menționează că obiectul material al contrabandei îl constituie mărfurile, valorile culturale, armele, munițiile, substanțele narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive și explozive, deșeurile nocive și

produsele cu destinație dublă, pe când obiectul material al eschivării de la achitarea plăților vamale îl formează plățile vamale prevăzute la art.117 Cod vamal, ce urmează să fie achitate pentru mărfurile și alte valori prezentate pentru trecerea peste frontiera vamală;

- latura obiectivă a contrabandei se manifestă prin încălcarea regulilor vamale la trecerea peste frontiera vamală a mărfurilor, obiectelor sau a altor valori, iar latura obiectivă a faptei prevăzute de art. 249 se realizează prin eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții mari, suma respectivă depășind 2500 unități convenționale;

- infracțiunea de eschivare de la achitarea plăților vamale, prevăzută de art. 249 CP, poate avea loc în cazul neachitării depline sau parțiale a plăților vamale stabilite de organul vamal, însă nu în cazul când inculpatul a introdus obiectul cu declararea neautentică în documentele vamale.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ

au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărîrii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărîrii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Revenind la textul recursului ordinar declarat de către procurorul Brigai Sergiu se constată că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, evidențiind faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de procurorul Brigai Sergiu, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sînt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărîrii judecătorești contestate, în raport cu motivele – probele descrise în sentință (f. d. 100-102, vol. III), invocate și de procuror în apel (f. d. 108-110, vol. III) în prezenta speță, unde au fost invocate cîteva argumente relevante cum ar fi:

„ - instanța de fond incorect a recalificat acțiunile inculpatului Lungu Pavel conform art. 249 alin.(3) Cod penal, deoarece inculpatul a comis infracțiunea de contrabandă și anume a trecut ilegal peste frontiera vamală autotractorul de model „Volvo FH 13/440”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840, anul fabricării 2008, cu încălcarea regulilor vamale, prin metoda folosirii frauduloase a documentelor de identificare vamală;

- s-a constatat că pe parcursul anului 2008, Lungu Pavel, activînd în calitate de director la SC „Apadava-Com” SRL, a organizat introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, prin contrabandă, mărfuri în regim vamal de import 4 (import definitiv) cu aplicarea facilităților fiscale, folosind fraudulos mijloace de identificare vamală, care conferă dreptul de a efectua acest tip de import, în următoarele circumstanțe:

- la 25 iunie 2008, SC „Apadava-Com” SRL, reprezentată de directorul Lungu Pavel, a procurat în leasing de la întreprinderea „Nutzfahrzeuge AG”, un autotractor de model „Volvo FH 13/440”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840, anul fabricării 2008, pe termenul de 42 luni, în valoare de 87500 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituia suma de 1.371.265 lei;

- la data de 30 iunie 2008, cet. Lungu Pavel, aflîndu-se în s. Leușeni, r-nul Hîncești, în incinta b/v Leușeni și avînd scopul introducerii prin contrabandă a

autotractorului de model „Volvo FH”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840, în valoare de 1.371.265 lei, adică a unui obiect în proporții deosebit de mari, folosindu-se de neglijența comisă de inspectorul vamal în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, a prezentat controlului vamal pentru perfectarea declarației primare (TI) factura - invoice nr. 781390 din 24 iunie 2008, care ar fi confirmat faptul că este proprietarul autotractorului, în așa mod săvârșind intenționat folosirea frauduloasă a mijlocului de identificare vamală, deoarece în realitate, invoice-ul prezentat confirma că vehiculul este proprietatea întreprinderii „Nutzfahrzeuge Leasing AG”;

- ulterior, continuându-și acțiunile infracționale, la data de 02 iulie 2008, cet. Lungu Pavel, aflându-se în mun. Chișinău, în incinta b/v Chișinău, post vamal intern „Varnița”, avînd scopul introducerii obiectului în capitalul statutar al SC „Apadava – Com” SRL prin încălcarea regimurilor vamale, tăinuind de la controlul vamal contractul de leasing nr. LV-781390 și folosind fraudulos mijlocul de identificare vamală factura - invoice nr. 781390, a solicitat plasarea unității de transport de model „Volvo FH”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840 în regim vamal de import definitiv cu aplicarea facilităților fiscale, astfel, fiind încălcate prevederile art. 28 lit. q) a Legii nr. 1380 - XIII din 20 noiembrie 1997, cu privire la tariful vamal și art. 103 pct. 23) din Codul fiscal, în vigoare la acel moment;

- după perfectarea procedurilor vamale, Lungu Pavel a înmatriculat autotractorul de model „Volvo FH”, cod VIN: YV2ASO2A28B501840, fiindu-i atribuite numere de înmatriculare C NK 295;

- instanța de judecată incorect a dat apreciere acțiunilor inculpatului, motivîndu-și hotărîrea că acesta a urmărit scopul de a se eschiva de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari și însușirea în cazurile nepermise de lege a bunului luat în leasing, săvârșită de persoana căreia i-a fost încredințat acest bun și care era obligată conform legii să asigure integritatea acestuia și nu introducerea bunului prin contrabandă, din următoarele motive:

- potrivit pct. 2) al Hotărîrii Plenului CSJ nr. 5 din 24 decembrie 2010 „privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiunile vamale” este prevăzut că, contrabanda reprezintă, trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, cu încălcarea regulilor vamale, a mărfurilor, obiectelor și altor valori în proporții mari și/sau deosebit de mari;

- potrivit pct. 3) alin.(3) al aceleiași hotărîri, este prevăzut că, latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă a altor obiecte decît cele prevăzute în pct.2 al acestei hotărîri constituie „trecerea peste frontiera vamală, cu încălcarea regulilor vamale:

- a substanțelor narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive și explozive, precum și a deșeurilor nocive și a produselor cu destinație dublă - art. 248 alin.(2) CP;
- a armamentului, a dispozitivelor explozive, a munițiilor - art. 248 alin. (3) CP;
- a valorilor culturale - art. 248 alin.(4) CP - dacă este prezent unul sau mai mulți

din următorii indici calificativi: eludarea controlului vamal; tănuirea de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop; folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală; nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei vamale. Acești indici calificativi sunt prezenți și în cazul contrabandei prevăzute de art. 248 alin.(l) CP;

- la fel, concluzia instanței de fond contravine prevederilor art. 178 Cod vamal potrivit căruia „Declarantul este obligat să declare mărfurile și mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative.” Mai mult ca atât, potrivit art. 4 al Legii nr. 1569 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, „Bunurile trecute de persoane fizice peste frontiera vamală sunt supuse declarării obligatorii conform prezentei legi și Codului vamal”. Toate aceste obligațiuni prevăzute de legislație n-au fost executate de către inculpatul Lungu Pavel;

- instanța de judecată nu a dat nici o apreciere actelor parvenite de la autoritățile competente ale Austriei ca urmare a executării cererii de comisie rogatorie, în cadrul căreia a fost audiat în calitate de martor administratorul companiei de leasing din Austria „NL Leasing”, Kendlbacher Herbert, care a declarat că, domeniul de activitate al companiei îl constituie vânzarea în leasing și locațiunea vehiculelor comerciale în toată Europa, deja timp de peste 35 ani. Printre alte firme, firma Nutzfahrzeuge Leasing AG a încheiat cu firma Apadava Com SRL, amplasată la adresa menționată un contract de leasing operațional Nr. 781390, inclusiv anexele (declarația privind valoarea restantă, confirmarea de preluare, declarație de garanție, anexe, etc). La acest contract de leasing, managerul domnul Lungu Pavel a întocmit o declarație de garanție personală. Firma „Apadava-Com” SRL a fost reprezentată în cadrul tuturor afacerilor juridice de domnul Lungu Pavel, născut la 09.07.1963. Drept certificarea identității a fost prezentat și copiat pașaportul său original al Republicii Moldova. Ceea ce a relatat în privința LV-781390 este valabil, desigur, și pentru LV-800230, și aici a fost încheiat contractul între firma Nutzfahrzeuge Leasing AG și firma Apadava-Com SRL, precum și toate actele necesare pentru contract de către managerul Lungu Pavel. La fel, și pentru acest contract a fost semnată o garanție personală de către managerul Lungu Pavel;

- la contractul nr. 800230 se menționează următoarele: Apadava-Com SRL a încheiat cu firma Nutzfahrzeuge Leasing AG nu numai contractul 781390 (captractor Volvo FH 13/440, nr. șasiu: 840), ci și contractul 782690 (captractor DAF FT XF 105.460 SSC, nr. șasiu: 665), contract întocmit în decembrie 2008. Din cauza crizei economice mondiale, care s-a resimțit, desigur, și în Europa, și desigur, și în sfera transporturilor, beneficiarul de leasing Apadava-Com SRL de abia își putea onora obligațiunile pe contractele de leasing și din acest motiv s-a recurs la o asanare și în locul contractelor încheiate cu nr. 781390 și 782690, la data de 27.02.2010 a fost

încheiat un singur contract nou nr. 800230. La noul contract a fost semnată o declarație de garanție reală de către domnul Lungu Pavel. Confirmarea preluării la contractul de leasing nr. 800230 îndeplinea doar o funcție formală, prin întocmire în formă scrisă cu certificarea legitimației. Toate contractele cu firma „Apadava-Com” SRL au fost încheiate în Chișinău. După cum s-a menționat mai sus, firma „Apadava-Com” SRL la încheierea contractelor a fost reprezentată de domnul Lungu Pavel. Toate contractele cu firma „Apadava-Com” au fost încheiate de Lungu Pavel. Domnul Lungu Pavel a achitat ratele de leasing în mare parte în numerar, respectiv atunci, când sau domnul Kendlbacher (Consiliul Nutzfahrzeuge Leasing AG), domnul Schwaiger (mandatar prin procură a Nutzfahrzeuge Leasing AG) sau alți colaboratori ai firmei Tschann Nutzfahrzeuge GmbH, Salzburg (furnizorul obiectelor de leasing) se afla în Chișinău. Titularul de leasing nu și-a onorat în nici un fel obligațiunile de plată către Nutzfahrzeuge Leasing AG și din acest motiv toate contractele au trebuit reziliate anticipat, și obiectele de leasing au fost sechestrate. Capul de tractor Volvo a fost restituit personal de dl. Lungu Pavel pe data de 05.03.2012 pe teritoriul firmei consultantului nostru în Chișinău. La momentul încheierii contractelor de leasing s-a stabilit un post deschis (suma ratelor de leasing și primele casco) în mărime de 57.753,00 euro, obligațiunea totală (lista operațională plus valorile numerar dobânzii calculate pentru ratele de leasing viitoare) se cifra la 121.943,00 euro. După plasarea în siguranță și evaluarea obiectelor de leasing (devalorizarea se cifra în total la 103.500, euro) s-a stabilit o pierdere netă în valoare de 18.443,00 euro. Această pierdere reală încă nu include diverse comisioane, cheltuieli de păstrare, etc. Așadar, nici unul dintre obiectele folosite inițial de firma „Apadava-Com” SRL nu au fost niciodată vândute acesteia, și, prin urmare, ea nu a intrat în drepturi de proprietate în privința lor. Pentru a înregistra în general un bun arendat în Moldova, arendașului, respectiv, titularului de leasing i s-a transmis o factură proforma, emisă pe data de 24.06.2008. În factură este indicat expres „Servește pentru prezentare la bancă, vamă, autoritățile publice”. Acesta este un uz și o normalitate pentru toate contractele cu țările de peste hotare, pentru a face posibilă înmatricularea vehiculelor finanțate prin leasing în țara utilizatorului. Capul de tractor Volvo cu nr. sașiiului: *840 a fost înmatriculat în Moldova cu nr. de înmatriculare CNK295. Titularul autorizației a fost firma Apadava Com SRL, proprietar firma Nutzfahrzeuge Leasing AG. Nutzfahrzeuge Leasing AG a prezentat pentru exportul capului de tractor Volvo declarația vamală nr. 08AT600000EV4V2EQ6 autorității vamale austriece, destinat „Apadava-Com” SRL, vezi anexa. Nutzfahrzeuge Leasing AG prezintă în calitate de anexă la prezenta audiere a martorului după cum urmează:

- copiile contractelor originale 800230 și 781390, inclusiv toate anexele;
- copiile originalelor documentelor vamale;
- copiile cererilor către procuratură a NFZ Leasing AG în Moldova către „Apadava-Com”;

- suplimentar la prezenta audiere a martorului consiliul firmei Nutzfahrzeuge Leasing AG a prezentat următoarele relatări, care nu sunt lipsite de interes pentru organele de anchetă:

- după rezilierea contractelor de leasing și în special, în cazul reevaluării obiectelor de leasing s-a stabilit după cum urmează:

- „Apadava-Com” SRL a reușit, la importul vehiculului, proprietate a Nutzfahrzeuge Leasing AG, și anume a capului de tractor Volvo prin documente sau acte false, că vehiculul ar fi fost cumpărat și este proprietatea „Apadava-Com” SRL. Din acest motiv firma Nutzfahrzeuge Leasing AG, în persoana avocatului său în Chișinău, Moldova, a depus o cerere corespunzătoare autorităților moldovenești. (sunt anexele în germană și română”.

În opinia Colegiului penal lărgit, motivele enunțate mai sus constituie fondul apelului procurorului și asupra căror instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial fără o motivare adecvată.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urma să dea răspunsuri argumentate în hotărârea sa asupra motivelor decisive invocate de procuror în apel și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, sau a răspunde superficial la motive, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizia sa instanța de apel urma să analizeze argumentele importante invocate de procuror în apel și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de procuror. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns la motivele din apelul procurorului, alegațiilor de bază invocate de către procuror, care în opinia lui au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de judecată este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Nu poate fi menținută motivarea instanței de apel (f. d. 149, vol. III), referindu-se la faptul că „concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiuni prevăzute la art. 249 alin. (3) Cod penal și la art. 251 Cod penal. Prin urmare, nu există temei pentru recalificarea faptelor inculpatului în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal”. În acest caz, Colegiul penal lărgit menționează că inculpatul Lungu Pavel a recurs la declararea neautentică în declarațiile vamale – metodă de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 248 Cod penal, solicitând la Biroul vamal Leușeni conform cererii lui (f. d. 11, vol. II) a perfectării declarației de tranzit T1 a mărfii camion de tracțiune „Volvo” FH13/440, din motiv că unitatea de transport este introdusă în fondul statutar, cu mărimea capitalului social ..., ascunzând contractul de leasing la trecerea frontierei. În opoziție, pentru infracțiunea specificată la art. 249 Cod penal sunt caracteristice cu totul alte metode de săvârșire : refuzul expres de achitare a plăților vamale, în nici un caz nu pot fi considerate metode de săvârșire a acestei infracțiuni : eludarea controlului vamal; tănuirea de controlul vamal, prin ascunderea în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop; folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală; nedeclararea; declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei. Prin urmare, în ipoteza infracțiunii prevăzute la alin. (3) art. 249 Cod penal, după cum a calificat prima instanță și instanța de apel faptele inculpatului Lungu Pavel, urmările prejudiciabile se exprimă în neachitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari în termenul stabilit, pe când învinuirea conține alte acțiuni asupra cărora cum prima instanță, așa și instanța de apel nu s-au pronunțat calificat.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual - penale asupra motivelor esențiale invocate în apelul procurorului, nominalizate și în prezenta decizie, precum și în măsura competenței asupra argumentelor invocate în prezenta cerere de recurs; să cerceteze amănunțit

aspectele învinuirii înaintate; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate; să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2016, în cauza penală privind-l pe **Lungu Pavel Xxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **03 august 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru